

ת"פ 27278/07/17 - מדינת ישראל נגד מלכה מקוריה, אורטל לאווי, הודיה איוב

בית משפט השלום ברמלה

תפ"ק 27278-07-17 מדינת ישראל נ' מקוריה ואח'
תפ"ק 26263-03-18 ישראל נ' מקוריה ואח'

בפני	כבוד השופטת עמיתה נירה דסקין
בעניין:	המאשימה
	נגד
הנאשמים	1. מלכה מקוריה
	2. אורטל לאווי
	3. הודיה איוב

גזר דין הנאשמת 3

האישום:

הנאשמת הורשעה על פי הודאתה בעבירות של גניבת כרטיס חיוב בצוואת , קבלת דבר במרמה בצוואת , והונאה בכרטיס חיוב בצוואת המיוחסות לה בכתב האישום.

המדובר בכתב אישום שהוגש כנגד הנאשמת 3 ביחד עם שתיים אחרות (הנאשמות 1 ו 2 בכתב האישום).

למרות שהדין בענין של הנאשמות 1 ו 2 הסתיים, מצאתי לנכון לפרט כל העובדות בהתאם לכתב האישום לרבות חלקן של הנאשמות 1 ו 2 בחלק מהאירועים מושא כתב האישום וזאת משום שכפי שיובהר להלן , נדרשו ב"כ הצדדים - כל אחד בתורו - לענישה שנגזרה גם על הנאשמות האחרות.

נסיבות ביצוע העבירות פורטו בכתב האישום ולפיהן :

1. בחודש יולי, במועד מדויק שאינו ידוע למאשימה, נטל הקטין ח' מתיבת הדואר של מר פולט חיימוב ברח' בן צבי 13 רמלה, מעטפה ובה כרטיס אשראי ויזה ומסר אותה לנאשמות.

2. בין התאריכים 13.7.16 - 6.7.13 עשו הנאשמות בצוואת שימוש בכרטיס של המתלונן ללא הסכמתו, בכך שבצעו 92 עסקאות והזמנות בסך כולל של 9,950.5 ₪.

3. פירוט העסקאות אותן בצעו הנאשמות:

- א. בתאריך 6.7.16 עשתה הנאשמת 3 שימוש בכרטיס האשראי בכך שביצעה רכישה בבית עסק בסך של 92 ₪.
- ב. בתאריך 7.7.16 עשו הנאשמות בצוותא שימוש בכרטיס האשראי בכך שבצעו רכישות בבית עסק בסך של 915 ₪.
- ג. בתאריך 7.7.16 עשו הנאשמות 1 ו- 3 שימוש בכרטיס האשראי בכך שבצעו רכישות בסך של 190 ₪.
- ד. בתאריך 7.7.16 עשתה הנאשמת 1 ביחד עם אחר, שימוש בכרטיס אשראי בכך שרכשה בחנות "ביוטי קר פרוביוטי" בסך של 290 ₪.
- ה. בתאריך 10.7.16 עשו הנאשמות 1 ו- 2 בצוותא שימוש בכרטיס האשראי, בכך שרכשו בחנות נעליים "סקופ" בסך של 1,038.3 ₪.
- ו. בתאריך 10.7.16 עשתה הנאשמת 3 שימוש בכרטיס האשראי בכך שרכשה בבית העסק "מכולת ראובן" ברמלה בסך של 142 ₪.
- ז. בתאריך 10.7.16 עשתה הנאשמת 1 ביחד עם אחרת שאינה ידועה למאשימה, שימוש בכרטיס אשראי, בכך שרכשה בחנות "ביוטי קר פרוביוטי" בסך של 440 ₪.
- ח. בתאריך 17.7.16 עשתה הנאשמת 3, ביחד עם אחרת, שימוש בכרטיס אשראי, בכך שרכשה בבית העסק "סלון יופי ג'נט" ברמלה בסך של 180 ₪.
- ט. בתאריך 13.7.16 עשו הנאשמות בצוותא שימוש בכרטיס האשראי, בכך שרכשו בחנות "נעלי ליאור" בסך של 300 ₪.
- י. בתאריך 13.7.16 עשו הנאשמות, שימוש בכרטיס אשראי, בכך שרכשו בבית העסק "פון מובייל" באשדוד בסך של 300 ₪.
- יא. בתאריך 13.7.16 עשו הנאשמות בצוותא שימוש בכרטיס האשראי בכך שרכשו בבית העסק "סקארה" בקניון עזריאלי ברמלה, בסך של 175.20 ₪.
- יב. בתאריך 13.7.16 עשו הנאשמות 1 ו- 2 בצוותא שימוש בכרטיס האשראי, בכך שרכשו בבית העסק "דוכן עולם הממתקים" בקניון עזריאלי ברמלה, שתיה וסיגריות בסך של 124 ₪.
- יג. בתאריך 13.7.16 עשו הנאשמות בצוותא שימוש בכרטיס האשראי, בכך שרכשו בחנות "וואו קוסמטיקס" בקניון עזריאלי רמלה בסך של 2,110.30 ₪.
- יד. בתאריך 6.7.16 ובתאריך 10.7.16 עשו הנאשמות 1 ו- 3 בצוותא שימוש בכרטיס האשראי

בכך שרכשו בבית העסק "פופה טבקו" ברמלה, בסך של 484 ₪.

טו. בתאריך 10.7.16 ובתאריך 12.7.16 עשו הנאשמות בצוותא שימוש בכרטיס האשראי בכך שרכשו מזון בבית העסק "טוסט אנד שייק" ברמלה בסך של 218 ₪.

טז. בתאריך 7.7.16 ובתאריך 10.7.16 עשו הנאשמות בצוותא שימוש בכרטיס האשראי, בכך שרכשו בבית העסק "פרוביוטי" ברמלה בסך של 730 ₪.

יז. בתאריך 7.7.16 ובתאריך 8.7.16 עשו הנאשמות בצוותא שימוש בכרטיס האשראי, בכך שרכשו בבית העסק "הפסגה ליאם" ברמלה בסך של 910 ₪.

יח. בתאריך 7.7.16 ובתאריך 9.7.16 עשו הנאשמות בצוותא שימוש בכרטיס האשראי, בכך שרכשו מזון בבית העסק "מייק בורגר" ברמלה בסך של 535 ₪.

יט. בין התאריכים 13.7.16 ו- 7.7.16 עשתה הנאשמת 3 שימוש בכרטיס האשראי, בכך שרכשה בבית העסק "מינימרקט הרצל" בסך כולל של 466 ₪.

כ. בין התאריכים 13.7.16 ו- 7.7.16 עשו הנאשמות בצוותא שימוש בכרטיס האשראי, בכך שרכשו מזון בבית העסק "בגט הזהב של גרשון" ברמלה בסך של 370 ₪.

כא. בין התאריכים 9.7.16 ו- 6.7.16 עשו הנאשמות בצוותא שימוש בכרטיס האשראי, בכך שרכשו מזון בבית העסק "פיצוחיית השושנים" ברמלה בסך של 813 ₪.

כב. בין התאריכים 12.7.16 - 6.7.16 עשו הנאשמות בצוותא שימוש בכרטיס האשראי, בכך שרכשו מזון בבית העסק "פיצה פנורמה" ברמלה בסך של 355 ₪.

כג. בין התאריכים 13.7.16 - 8.7.16 עשו הנאשמות בצוותא שימוש בכרטיס האשראי, בכך שהזמינו מוניות ברשת "גט טקסי" בסך של 724.36 ₪.

4. בין התאריכים 13.7.16 - 6.7.16 עשו הנאשמות בצוותא שימוש בכרטיס בכך שבצעו 21 משיכות של כסף מזומן מכספומטים שונים ברחבי העיר רמלה, בסך כולל של 11,650 ₪.

לכל שלוש הנאשמות יוחסו אותן עבירות ודהיינו :

קבלת דבר במרמה בצוותא - עבירה לפי סעיף 415 רישא לחוק העונשין התשל"ז-1977 + סעיף 29(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

גניבת כרטיס חיוב בצוותא - עבירה לפי סעיף 16 לחוק כרטיסי חיוב תשמ"ו-1986 + סעיף 29(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

הונאה בכרטיס חיוב בצוותא - עבירה לפי סעיף 17 רישא לחוק כרטיסי חיוב תשמ"ו-1986 + סעיף

29(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

התהליך בבית המשפט הקהילתי:

הדיון הראשון בענינה של הנאשמת בבית המשפט הקהילתי התקיים ביום 6/5/2019 כלומר לפני 3 שנים !

באותו מועד הובהרה לה המחויבות הרבה הנדרשת ממנה בתהליך והיא קיבלה על עצמה מחויבות זאת.

דא עקא , שכפי שהתברר בהמשך, כל תקופת השתתפותה של הנאשמת בביהמ"ש הקהילתי התאפיינה בחוסר עקביות באשר לקשר עם הגורמים הטיפולים כמו גם בהתייחסות לדיונים בביהמ"ש.

אמנם , בתחילת דרכה של הנאשמת בביהמ"ש הקהילתי , היא שיתפה פעולה, התמידה בהגעה לשירות המבחן ושמרה על קשר עם היחידה להתמכרויות. על כך מלמדים בין השאר תסקירים מיום 2/8/2019 ומיום 12/9/2019 . כך גם דבריה : לדוגמא , בדיון 7/10 אומרת הנאשמת כי קיבלה החלטה להשתלב באישפוזית וכי היא אופטימית.

ההתמדה בתחילת הדרך והשיתוף בקשר עם הגורמים הטיפולים אפשרו לשירות המבחן להגיש תסקיר עומק (מיום 10/11/2019) .

תסקיר העומק סוקר את רקעה האישי והמשפחתי של הנאשמת:

הנאשמת , ילידת שנת 1995 גדלה במסגרת משפחתית מורכבת , הוריה התגרשו בהיותה כבת שנתיים. הקשר עם אביה מתואר כטעון ולא יציב לאורך השנים. היא הצעירה מבין ששת ילדי המשפחה. שנים מאחיה בעלי צרכים מיוחדים . מגיל צעיר חוותה אירועים טראומטיים שהיתה להם השפעה על יכולתה ליצור קשרים המבוססים על אמון ולבסס אורח חיים יצרני. מגיל צעיר סבלה קשיים רגשיים והתנהגותיים וחברה לסביבה שולית והחלה לצרוך חומרים פסיכו אקטיביים. בעלת השכלה של 10 שנות לימוד , לא גויסה לצה"ל על רקע אי התאמה . במהלך השנים פיתחה תלות בחומרים פסיכו אקטיביים כדרך התמודדות עם רגשותיה השליליים. מטופלת מחודש אפריל 2018 במסגרת היחידה להתמכרויות ברמלה. בשלב מסוים שולבה בקהילת מלכישוע . בהמשך שולבה בהוסטל לנשים וטופלה באופן פרטני וקבוצתי . הצליחה לשמור על נקיון מחומרים במשך כשנתיים אך בהמשך חזרה לצרוך חומרים פסיכו אקטיביים ובשנת 2017 השתלבה באשפוזית לגמילה מסמים , עזבה על דעת עצמה וחזרה לצרוך חומרים. מתקשה להימנע מצריכת קנאביס. מדווחת על מצב רוח ירוד וחרדתי אך מביעה אמביוולנטיות ביחס לנטילת טיפול תרופתי.

הביעה רצון להשתלב במסגרת אינטנסיבית לגמילה מחומרים ושירות המבחן העריך כי הקשר שלה עם צוות ביהמ"ש הקהילתי , מהווה עבורה גורם מדרבן לשינוי.

בהתאם לכך , נבנתה תוכנית טיפול שפורטה בתסקיר העומק .מוקד ההתערבות המשמעותי שנרשם בעניינה מתייחס לקשיים המרכזיים עימם מתמודדת : התמכרות לחומרים פסיכו אקטיביים ועבריינות , מצב נפשי מורכב , מצב כלכלי דחוק וקושי לייצב מצבה בתחום התעסוקה והיעדר מערכת תמיכה חברתית וקהילתית.

לצורך התמודדות בקשייה נבנתה תכנית שיקום .

התוכנית אושרה והנאשמת קודמה לשלב 2 בתוכנית השלבים.

בהמשך הועבר הדיון לסגן הנשיאה כבוד השופט מזרחי.

יצויין כי במהלך השתתפותה של הנאשמת בתהליך בימ"ש קהילתי הוגשו תסקירים מרובים והתקיימו דיונים מרובים במהלכם התאפיינה התנהלותה של הנאשמת בתנודתיות רבה כאשר היא נעה בין ביטויים של רצון לקחת חלק בתהליך השיקומי לבין חוסר שיתוף פעולה עד כדי התנתקות זמנית מפעם לפעם מהגורמים הטיפוליים.

אותות לנסיגה בהתנהלות הנאשמת בתהליך בביהמ"ש קהילתי התגלו כבר בדיון מיום 13/1/19 וקצינת המבחן הצביעה על המצב הלא יציב של הנאשמת והודיעה כי התנאי של שירות המבחן להמשך השתתפות הנאשמת בתהליך הינו השתלבות הנאשמת באשפוזית בהקדם .

בהמשך המשיכה התדרדרות במצבה שמצאה ביטוי בין השאר במחדלים מלהתיצב לדיונים.

עם זאת ניבטו מפעם לפעם ניצני התייצבות. כך לדוגמא בדיון מיום 13.1.20 התייצבה הנאשמת והודיעה כי היא מתכוונת להשתלב באשפוזית.

שירות המבחן דיווח שמצבה בהיבט התעסוקתי וההתמכרותי לא יציב, והשירות רואה באשפוזית כמטרה ראשונה בתוכנית כדי שאפשר יהיה לקדם היבטים נוספים.

ביום 27.1.20 הודיעה הנאשמת כי היא מוכנה להשתלב באשפוזית אלא שבדיון לאחר מכן דיווחה קצינת המבחן כי הנאשמת החליטה לבצע תהליך גמילה בכוחות עצמה וכי מסרה בדיקת שתן נקיה.

למרבה הצער לאחר מכן שוב חלה נסיגה בהתנהלות הנאשמת ושירות המבחן דיווח על נסיגה בשיתוף הפעולה מצידה שהתבטא בכך שלא הגיעה לפגישות, לא נענתה לניסיונות לאתרה טלפונית והפסיקה להגיע לטיפול הפרטני ולבדיקות שתן במסגרת היחידה להתמכרויות .

ושוב בהמשך , חל שינוי לטובה בהתנהלות הנאשמת ובעקבות זאת הוצג ביום 26/5 הסדר בענינה במסגרתו הורשעה על סמך הודאתה והמאשימה הודיעה כי במקרה של הצלחה יעותרו הצדדים למאסר מותנה, של"צ בהיקף שיקבע ע"י שירות המבחן, פיצוי למתלונן, התחייבות וצו מבחן למשך שנה. במקרה של העדר הצלחה יטענו באופן פתוח.

קצינת המבחן דיווחה כי הנאשמת עושה מאמצים, שומרת על קשר עם השירות וכן עם הגורמים הטיפול ביחידה, חזרה לעבוד ורוצה להתקדם ולהשלים בגרויות והומלץ לקדמה לשלב 3. סגן הנשיאה כבוד השופט מזרחי הורה על קידומה לשלב 3 בתוכנית השלבים.

ואז שוב הסתבר כי הנאשמת לא הגיעה לדיון .

בהמשך הועבר הדין בעניינה לשמיעה בפני.

בתסקיר שהוגש ביום 4.10.20 דיווח שירות המבחן כי הנאשמת תארה התדרדרות במצבה הרגשי לאחר שהפסיקה, על דעת עצמה, ליטול את הטיפול התרופתי נגד חרדה ודיכאון. בנוסף תארה קושי לקיים קשר רציף עם שירות המבחן ועם היחידה לטיפול בהתמכרויות וזאת בעקבות חילופי גברי בגורמים הטיפוליים.

הנאשמת הביעה רצון להשתלב בטיפול במרכז יום וסוכם כי תפנה ליחידה להתמכרויות לקידום הנושא.

ברם, שוב לא צלח נסיון ליצור עמה קשר והיא מצידה לא יצרה קשר מיוזמתה עם מרכז היום. שירות המבחן הביע דאגה מקשייה החוזרים ונשנים להתייב לפגישות וביקש לעודד אותה לחזור ולהגיע לפגישות בשירות המבחן וביחידה להתמכרויות כבסיס בתהליך השיקום.

בהמשך ביטאה הנאשמת קשיים אותה היא חווה והומלץ בפניה לפנות לגורמים הטיפוליים.

בתסקיר מיום 22.11.20 דווח על נסיגה נוספת במידת שיתוף הפעולה, הנאשמת הגיעה רק לפגישה אחת מאז הדין שקדם והקשר הטלפוני היה לסירוגין. היא התקשרה ודיווחה על קשייה ומצבה הנפשי. שירות המבחן ראה בדאגה רבה את מצבה וקשייה לשמור על הקשר עם השירות. הנאשמת נמנעה מלמסור בדיקות שתן במהלך תקופה ממושכת. שירות המבחן הדגיש כי הגעה לפגישות בשירות ובמסגרת היחידה להתמכרויות מהווים נדבך מרכזי בתוכנית השיקום וככל שהנאשמת לא תגלה מוטיבציה יבקש שירות המבחן לסיים השתתפותה בתוכנית.

גם בתסקיר שהוגש לאחר מכן מדווח שירות המבחן על קשייה החוזרים של הנאשמת להגיע לפגישות ולקדם את תוכנית השיקום וכן את מצבה הרגשי הירוד.

בהמשך, למרות הבעת מוטיבציה מילולית להתגייס לתהליך, לא צלחו נסיונות להפנות ליחידה להתמכרויות. היא הופנתה למרכז לבריאות נפש לצורך מעקב אחר מצבה הנפשי וכן קידום הכרתה לקצבת נכות ובהמשך אף לסל שיקום אך גם נושא זה התקשתה לקדם ולמרות נסיונות חוזרים מצד הגורמים לא הגיעה ולא יצרה קשר.

וכן פעם אחר פעם, נערכו ניסיונות רבים, ממושכים ומגוונים לקדם את הליך השיקום של הנאשמת כאשר ברוב הזמן לא התקיימה התקדמות ממשית במצבה. יחד עם זאת לעיתים חל שיפור.

כך לדוגמא החלה לעבוד בסניף דואר במודיעין, תיארה שביעות רצון והובעה תקווה למוטיבציה ומחויבות אך למרבה הצער, מצב דברים זה לא היה לאורך זמן.

במסגרת וועדת התערבות שהתקיימה ביחידה להתמכרויות שקפו לנאשמת את התנהלותה הבעייתית. הנאשמת הביעה תסכולה מההליך הפלילי המתמשך וביטאה רצון לסיים את ההשתתפות בתוכנית ביהמ"ש בשל תחושותיה כי אינו מיטיב עמה.

נוכח נסיונות רבים, ממושכים ומגוונים לקדם את הליך השיקום שלא נשאו פרי ונוכח ביטוי הרצון לסיים את

ההליך, המליץ שירות המבחן לסיים השתתפותה בהליך הקהילתי.

גם בביהמ"ש ביקשה הנאשמת לסיים השתתפותה בתהליך בימ"ש קהילתי. לבקשת ב"כ התביעה נשלחה הנאשמת לקבלת חו"ד של הממונה על עבודות שירות, הגם שהסניגור הביע התנגדות לכך וטען כי אין מקום לגזור מאסר אף לא בע"ש.

ביום 11.4.21 הוגש תסקיר מסכם הסוקר את התנהלות הנאשמת בתהליך ומציין כי נוכח קשיי תפקודה, אורח חיים בלתי יציב וקשיים להעזר בשירות המבחן באופן מקדם, אין ביכולת שירות המבחן לבוא בהמלצה שיקומית כחלופה עונשית. זאת משום שצו מבחן וצו של"צ דורשים שיתוף פעולה מלא, המנעות מסמים, גילוי אחריות אישית, עמידה בזמנים, יכולת התארגנות, יוזמה והתנהלות חיובית מול מסגרת ועובדי מקום.

שירות המבחן המליץ לקחת בחשבון בשיקולי הענישה את מאמציה של הנאשמת לאורך התקופה במסגרות הטפול ומצבה הרגשי והתפקודי הירוד. בשל הערכה כי עונש מאסר בפועל יכול לגרום לפגיעה ניכרת במצבה הרגשי ועלול לחשוף אותה לגורמים שוליים נוספים, המליץ שירות המבחן כי ככל שבימ"ש ישקול להטיל מאסר, יהיה זה בדרך של עבודות שירות, לעונש זה להערכתם, יהיה היבט קונקרטי ומוחשי אשר יציב גבול ברור לנאשמת וימנע נסיגה נוספת במצבה.

התנהלות הנאשמת בקשר עם הממונה לצורך קבלת חוות דעת התאפיינה באותה דרך של מחדלי התייצבות ופעם אחר פעם נדחו הדיונים על מנת לאפשר נסיגות נוספים של הממונה לזמנה לפגישה.

בשלב מסוים אמרה הנאשמת כי ברצונה להשתלב באשפוזית וכי היא אמורה להכנס לאשפוזית דולפין ביום 1.6.21. בנסיבות אלה עיכבתי החלטתי באשר לנושא קבלת חו"ד ממונה על מנת לבחון שילובה של הנאשמת באשפוזית דולפין ולצורך כך נדחה הדיון פעם נוספת.

למרבה הצער הסתבר כי נסיגות שירות המבחן בהמשך להעריך מצבה ולברר נושא ההשתלבות באשפוזית לא צלחו ובירור שערכו עם אשפוזית דולפין העלה כי הנאשמת כלל לא השתלבה באשפוזית. בנסיבות אלה המליץ שירות המבחן לסיים את ההליך המשפטי.

בדיונים לאחר מכן שוב לא התייצבה הנאשמת אך בדיון נדחה בו התייצבה, הציגה מסמכים על בדיקות דם כתנאי לקבלה לאשפוזית. הסנגור ביקש לנסות לחדש את הקשר עם שירות מבחן וב"כ המאשימה אמרה כי למרות שהנאשמת יצאה מההליך הקהילתי כשהיא מצויה בשלב 3, כולם רוצים לראות את הצלחתה אך לא חלה התקדמות בעניינה למרות שניתנה לה הזדמנות ולכן לא סבורים שיש מקום לעוד דחייה.

סופו של דבר, שהוריתי על דחייה לקבלת חו"ד ממונה וחו"ד מטעם הפסיכיאטר המחוזי באשר לשאלת כשרותה הדיונית של הנאשמת.

מדיווחים שהתקבלו מהפסיכיאטרית המחוזית הסתבר כי לבדיקה ראשונה שהוזמנה לשם עריכת חו"ד, הגיעה באיחור ולבדיקה השניה כלל לא הגיעה ולכן לא ניתן היה להגיש חוות דעת.

הטיעונים לעונש נדחו מפקידה לפקידה מחמת שהנאשמת לא התייצבה בפני הממונה ולבסוף כאשר התייצבה,

לא המציאה אישורים רפואיים. סופו של דבר שאמנם נמצאה מתאימה לביצוע עבודות שירות אך לא נמצא לה מקום להשמה נוכח אי הסכמתה לעבוד בשעות העבודה הנדרשות באופן קבוע ורצוף.

בהעדר הסכמה מלאה לביצוע עבודות שרות תוך עמידה בתנאים והתחייבות לעבוד בשעות עבודה נדרשות, אין בפני המלצה לשילוב בעבודות שירות.

הנה כי כן התנהלות הנאשמת לאורך כל התקופה, התאפיינה בחוסר יציבות, תנודתיות, חוסר עקביות וחוסר שיתוף פעולה משמעותי.

תופעות אלה מצאו ביטוי בקשר הלא יציב עם כל גורמי הטיפול, ובסופו של תהליך גם עם הפסיכיאטרית המחוזית ועם הממונה.

הטיעונים לעונש:

טיעוני ב"כ הצדדים שטוחים בפרוטוקול. להלן אצביע על מספר נקודות מתוך מכלול הטיעונים המפורטים בפרוטוקול:

ב"כ המאשימה:

ב"כ המאשימה מפנה להיקף העבירות אותן בצעה הנאשמת, חלקן לבדה וחלקן בצוותא חדא יחד עם הנאשמות האחרות. אך בעוד הנאשמת 1 סיימה את התהליך בהצלחה והנאשמת 2 סיימה התהליך בהצלחה מסוימת בהתאם ליכולותיה, הנאשמת שבפנינו התקשתה לגייס כוחות ולשתף פעולה באופו יציב.

מפנה לתנודתיות שבהתנהלותה והעדר גילוי תובנה מצידה למצבה ההתמכרותי.

חרף קיום וועדות התערבות בענינה לא התמידה בקשר עם הגורמים הטיפוליים. מסרה בדיקות שתן שהצביעו על שימוש בסמים ושירות המבחן אינו יכול לשלול סיכון לעבירות נוספות ואף לא להמליץ על ענישה טיפולית.

השוני בין התנהלותה בביהמ"ש הקהילתי לבין התנהלות הנאשמות האחרות מצדיק שוני בענישה וענישתה צריכה להלום את הנסיבות הנוגעות בענינה.

מתחם הענישה לו טוען ב"כ המאשימה נע בין 6 חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות ועד 18 חודשי מאסר בפועל.

בנסיבות סירובה של הנאשמת לבצע עבודות שירות עותרת המאשימה להשית על הנאשמת מספר חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי, חתימה על התחייבות ופיצוי זהה לפיצוי שנפסק על הנאשמות האחרות - בסך 300 ₪.

ב"כ הנאשמת

חולק על ההבחנה שעושה המאשימה בין התנהלות הנאשמת שבפנינו להתנהלות הנאשמת 2 . לא ניתן לומר שהנאשמת 2 סיימה בהצלחה , לא מלאה ולא חלקית . מדובר בסיום בהתאם ליכולותיה לאור מיצוי ההליך. לצד זה מצביע על נקודות השקה והתאמה בין התנהלותן . אין מקום להבחין בין שתיהן עד כדי גזירת מאסר בפועל על הנאשמת שבפנינו.

חולק על מתחם העונש הנטען ע"י המאשימה. מתחם ענישה נבנה מעובדות כתב האישום וחלק מהעובדות הינו גם הזמן בו בוצעו העבירות ואין מתחם ענישה לגבי עבירות שבוצעו ב2016 דומה למתחם ענישה לגבי עבירות שבוצעו ב2021 כאשר הטעונוים לעונש ב2022.

מבקש להבחין בין המקרים בפסיקה שהוגשה ע"י התביעה למקרה שבפנינו.

בנוסף מפנה לנסיבות חייה הקשות של הנאשמת מאז ילדותה ובעיותיה הפסיכיאטריות.

בהמשך לטיעונוים לעונש הגיש הסניגור מסמכים רפואיים המעידים על מצבה הנפשי של הנאשמת .

הפתרון לכך שאין המלצה טיפולית לא ימצא בשליחתה של הנאשמת למאסר וניתן לגזור רכיבים אחרים כמו קנס ופיצוי שיהלמו את הנסיבות .

בנסיבות הענין ועיקרון אחדות הענישה, מבקש להשית עליה מאסר על תנאי, קנס שיכול ויעלה על ההתחייבות שהוטלה על נאשמת 2 ופיצוי שיהלמו את נסיבות המקרה.

דין והכרעה:

קביעת מתחם העונש ההולם :

העקרון המנחה בענישה הנו עקרון ההלימה , כלומר קיומו של יחס הולם בבין חומרת המעשה בנסיבותיו ומידת האשם לבין סוג ומידת העונש. בקביעת מתחם העונש לעבירה הנדונה , על בית המשפט להתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה , במידת הפגיעה בו , במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה כאמור בסעיף 40ט לחוק.

הערכים המוגנים שנפגעו:

הערכים המוגנים שנפגעו הינם פגיעה ברכושו של הציבור ויחידיו , לרבות חברות האשראי . וכן פגיעה באמון במערכת הכלכלית . החוק בא להגן בין השאר על השימוש שעושה הציבור ויחידיו בכרטיסי האשראי .

הציבור בישראל הורגל בשימוש בכרטיסי אשראי כדרך לביצוע תשלומים ומעשים כגון דא פוגעים באמון

ומחלישים את המערכת.

אפנה להלן לגזרי דין שונים שניתנו ע"י הערכאות השונות בעבירות גניבת כרטיס חיוב והונאה בכרטיס חיוב :

ת"פ 13244-08-17 מדינת ישראל נ' אמסאעד: הנאשם שלחובתו שתי הרשעות קודמות בעבירות חמורות בגינן ריצה שני מאסרים ממושכים מאחורי סורג ובריח, הורשע על פי הודאתו בגניבה של כרטיס אשראי וביצוע עסקאות על סך ₪ 2,827. הוגש תסקיר אשר ממליץ על ענישה קונקרטי, עלה שהנאשם צורך סמים בבדיקות השתן.

נדון 4 חודשי מאסר לרצוי בעבודות שירות ולצידם מאסר מותנה.

ת"פ 5773-03-17 מדינת ישראל נ' הייב : הנאשם הורשע עפ"י הודאתו בכתב האישום המחזיק שבעה אישומים בעבירות גניבה, גניבת כרטיס חיוב, הונאה בכרטיס חיוב וקבלת דבר במרמה.

נדון 8 חודשי מאסר בפועל ולצידם מאסר מותנה , קנס בסך ₪ 1000 ופיצוי כספי למתלוננים.

עפ"ג 37411-05-19 מדינת ישראל : הנאשמת הורשעה בעבירות של הונאה בכרטיס חיוב וגניבה בידי עובד ממעביד עת עבדה אצל המתלוננת. משיכה מכספומט בסך ₪ 6760, גניבת יהלומים ותכשיטים בסך ₪ 25,000 ומזומנים ₪ 4000 .

נדונה למאסר לתקופה של 24 חודשים ומאסרים מותנים, קנס בסך ₪ 1000 ופיצוי כספי.

עפ"ג (ירושלים) 56116-06-14 מוחמד קשקוש נ' מד"י (13.11.14) : המערער הורשע בבימ"ש שלום בשני אישומים: אישום 1 - זיוף מסמך בכוונה לקבל באמצעותו דבר (ס' 418 לחוק העונשין), שימוש במסמך מזויף בכוונה לקבל דבר - (ס' 420 לחוק), קבלת דבר במרמה (ס' 415 לחוק), גניבת כרטיס חיוב (ס' 16 לחוק כרטיסי חיוב) והונאה בכרטיס חיוב - (ס' 17(1) לחוק כרטיסי חיוב).

אישום 2 - התחזות כאדם אחר במטרה להונות (ס' 441 לחוק). הנאשם נכנס לחדר ניתוח בבי"ח הדסה תוך הצגת מצג שווא שהוא סטודנט לרפואה.

בית משפט השלום קבע כי מתחם הענישה ההולם נע בין מאסר על-תנאי לצד שירות לתועלת הציבור ועד למאסר למשך שישה חודשים וגזר על הנאשם ארבעה חודשי מאסר על-תנאי ושירות לתועלת הציבור בהיקף של 120 שעות.

הערעור לביהמ"ש המחוזי התקבל באופן חלקי, כך שהמערער זוכה מעבירה של התחזות כאדם אחר, לפי סעיף 441 לחוק העונשין, שבה הורשע באישום השני; והרשעתו בגין העבירות הנדונות באישום הראשון נותרה על כנה, אך תקופת המאסר על-תנאי הועמדה על שלושה חודשים (חלף ארבעה חודשים), ותקופת השירות לתועלת הציבור קוצרה להיקף של 80 שעות (במקום 120 שעות).

ת"פ (רמלה) 48359-10-12 מדינת ישראל נ' עמרואח' (04.09.14) הנאשמת הורשעה בהשמדת כרטיס חיוב באישומים

של הונאה בכרטיס חיוב וניסיון הונאה בכרטיס חיוב, על-פיה מתואר בכתב האישום באישום הראשון, בוצע חיפוש על ידי שוטרים בבית הנאשמים, אשר במהלכו נמצאו כושש עליו חשד סביר שהוא גנוב כגון, מוצרי חשמל, 23 זוגות נעליים, תכשיטים ובגדים. לפייתר האישומים ביצעה הנאשמת כ- 245 עסקאות בבתי עסק שונים באמצעות מספר כרטיסי אשראי של אחרים, בסך כולל של כ- 150,238 ₪. בחלק מהאישומים ניסתה הנאשמת לעשות עסקאות אך נדחתה ע"י חברת האשראי. בית המשפט קבע לגבי כל אירוע מתחם עונש הולם החל משירות לתועלת הציבור עדל- 12 חודשי מאסר בפועל. הנאשמת נדונה ל 4 חודשי מאסר, מע"ת ופיצוי.

ת"פ (ת"א) 11634-03-15 מדינת ישראל נ' זהבה חיון (10.04.18) הנאשמת היתה חברה קרובה של המתלוננת ובמסגרת החברות ביניהן נחשפה הנאשמת לפרטי כרטיס החיוב של המתלוננת. הנאשמת ביצעה ביצעה מספר הונאות בכרטיס החיוב שלה המתלוננת במספר בתי עסק בסכום כולל של כ- 6.100 ₪ בכך ששילמה על עסקאות שביצעה באמצעות מסירת פרטי כרטיס החיוב שלה המתלוננת. בית המשפט קבע כי המתחם נעבין מאסר מותנה של צ"צ לבין 6 חודשי מאסר לריצוי בפועל, שיכולו ירוצבו בעבודות שירות. נדונה למאסר על תנאי, קנס בסך 1,000 ₪, צושל"צ בהיקף של 300 שעות, צומבחן, פיצוי.

המתחם :

מדובר במנעד ענישה מגוון והוא תלוי במידת הפגיעה בערכים החברתיים שנפגעו, בנסיבות ביצוע העבירה, לרבות בהיקף ההונאה, בסכום ההונאה ובתחכום שבביצוע העבירה.

מכל המפורט, תוך שקילת הפסיקה הנהוגה ותוך שנתתי דעתי לשינויים בין המקרים השונים וכן בינם לבין נסיבות המקרה שבפני ובשים לב לערכים החברתיים בהם פגעה הנאשמת סבורני כי מתחם העונש ההולם נע בין מאסר על תנאי ועד מאסר למשך 12 חודשים לצד עונשים נלווים בדמות קנס ופיצוי.

מיקומה של הנאשמת בתוך המתחם:

ס' 40 ג (ב) דן בגזירת עונשו של נאשם בתוך המתחם ההולם וזה לשונו :

"בתוך מתחם העונש ההולם יגזור בית המשפט את העונש המתאים לנאשם, בהתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה כאמור בסעיף 40 יא, ואולם בית המשפט רשאי לחרוג ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום או הגנה על שלום הציבור ...".

בבואי לשקול מהו העונש הראוי לנאשמת שקלתי מכלול הנסיבות לחומרא ולקולא :

אומר תחילה כי יש לראות בחומרה את העבירות שביצעה הנאשמת. תוך ימים ספורים - מיום 6/7/16 ועד 13/7/16 - ביצעה הנאשמת ביחד עם שתיים אחרות שורה ארוכה של עסקאות והזמנות בכרטיס אשראי שגנבו בסך כולל של 9,950 ₪ ולצד זה בצעו משיכת כסף מכספומטים שונים בסך 11,650 ₪.

לענין החומרה די להצביע על ההיקף המשמעותי של העסקאות שבוצעו בכרטיס הגנוב בתוך ימים ספורים בלבד. עוד אפנה לערכים המוגנים שהפרה הנאשמת בעצם ביצוע העבירות כמפורט לעיל.

חרף החומרה נתנה לנאשמת הזדמנות להשתקם והיא שולבה בהליך בביהמ"ש הקהילתי.

לנאשמת ניתנו הזדמנויות מרובות לקחת חלק משמעותי בתהליך השיקומי.

עיון בשפע התסקירים ובפרוטוקולי הדיונים הרבים שהתנהלו בעניינה מעלה כי כל הגורמים הטיפוליים פעלו כדרכם בנאמנות ולא חסכו במאמצים לאפשר לה השתלבות בהליך השיקומי וזאת פעם אחר פעם.

גם אם מביאה אני בחשבון דחיות שהיו מסיבות שאינן קשורות בנאשמת, כמו חילופי קציני מבחן, תקופת סגר שמנעה דיונים רציפים, מחלות ועוד, הכל כעולה מהפרוטוקולים, עדיין אחר כל אלה, מירב האחריות לדחיות הדיונים רובץ לפתחה של הנאשמת. נוכח התנהלותה נבצר מהגורמים הטיפוליים לקדם באופן משמעותי את תהליך שיקומה.

בין השאר, אפנה לריבוי התסקירים אשר דיווחו על מיעוט התייצבות, דלות הקשר הטלפוני וניתוק קשר לא אחת עם שרות המבחן ועם הגורמים ביחידה לטיפול בתחום ההתמכרויות.

מחדליה של הנאשמת בהתייצבות בפני הגורמים הטיפוליים מנעו מאותם גורמים להעלותה על דרך המלך של שיקום ואף שללו משירות המבחן אפשרות לשקול המלצה לענישה טיפולית.

אעיר כי התנהלות זו של חוסר שיתוף פעולה והעדר עמידה בזימונים חזרה ונשנתה גם בקשר עם הממונה על עבודות שירות וזאת לאורך תקופה משמעותית, פעם אחר פעם. אף מחדלים בתחום זה הובילו להתמשכות ההליך הרבה מעבר לנדרש ברגיל.

במחדלים אלה היה ביטוי נוסף לחוסר יכולתה של הנאשמת לעמוד בהחלטות ולשתף פעולה עם הגורמים השונים.

התנודתיות הרבה שנצפתה מצדה של הנאשמת בהתנהלות בבית המשפט הקהילתי, מצאה ביטוי גם בשוני בין ביטויים וורבאליים מצידה לגבי רצון לגמילה לבין קשר אמיתי עם גורמים טיפוליים להשגת תכלית חשובה זו.

כך לדוגמה, דיווחה הנאשמת בזמנו כי היא עתידה להשתלב באשפוזית דולפין באשדוד ובנסיבות אלה הוחלט

לבחון השתלבותה במסגרת זו טרם הפנייתה לממונה על עבודות שרות, אך בדיעבד הסתבר כי היא לא השתלבה במסגרת זו.

תנודתיות זו וחוסר היציבות בהתנהלותה מצאו בין השאר ביטוי גם בהודעה על מוכנות להשתלב באשפוזית ולאחר מכן אמירה על רצון להיגמל באופן עצמאי כשבסופו של דבר לא התקיימה כל התקדמות ממשית במצבה.

במהלך תקופה משמעותית - מאז מאי 2019 - ועד הוצאתה מתהליך בית משפט קהילתי נעשו נסיונות רבים באמצעות דיונים דחופים וועדות התערבות שונות ולא חלה התקדמות במצבה.

כעולה מתסקיר שרות המבחן, לא הצליחה הנאשמת לבסס הצלחה בתחומים השונים. כך לדוגמא התקשתה להימנע משימוש בסמים לאורך זמן, בתחום התעסוקה התקשתה לבסס יציבות וגם נסיון לבחון מצבה הנפשי לא צלח, זאת כאשר נשלחה לפסיכיאטר המחוזי לקבלת חוות דעת ופעם אחר פעם לא הגיעה במועד לבדיקה.

באשר לנושא ההתמכרות לסמים, הנאשמת היתה משולבת בטיפול במסגרת היחידה להתמכרויות מאז ינואר 2018 והתקשתה להימנע משימוש בסמים לאורך זמן.

שרות המבחן מצביע על קשיי תפקוד ניכרים, אורח חיים בלתי יציב וקשיים להיעזר באופן מקדם בשרות, מה ששלל אפשרות של שרות המבחן לבוא בהמלצה שיקומית כחלופה עונשית לרבות הטלת צו מבחן וצו של"צ.

שרות המבחן גם אינו יכול לשלול סיכון לעבירות נוספות וזאת מהנימוקים המפורטים בתסקיר המסכם.

מהדיונים שהתקיימו עולה בעליל שלא רק הסניגור עתר למתן אפשרות לשילוב משמעותי בהליך הטיפול, אלא גם שרות המבחן ביקש זאת ולא אחת חבר גם בא כח המאשימה לעמדה זו והכל מתוך תקווה ורצון טוב של כל המעורבים בתהליך לקדם את עניינה של הנאשמת בתהליך השיקומי.

אלא שבכל אלה לא די, והגורם החשוב ביותר לצורך הצלחת התהליך הינו הנאשמת עצמה, וזו, למרבה הצער, לא הוכיחה התקדמות כלשהי במצבה.

יש להצטער על כך שהנאשמת לא הצליחה לעמוד בתוכנית שהוכנה ע"י שירות המבחן. הושטו לנאשמת ידיים לסייע לה והיא דחתה את הידיים המושטות וחבל !.

ביסוד ההקמה של בתי המשפט הקהילתיים עומדת התקווה כי מיגור העבריינות יושג באמצעות המנגנון השיקומי של בית המשפט הקהילתי.

מנגנון זה אמור היה לסייע לנאשמת להתחזק ולהתנער ממצוקותיה וקשייה ולצעוד לקראת אורח חיים חדש ומיטיב.

דווקא נוכח הטראומות, הקשיים והסבל שאפפו את חייה, כפי שפורט בתסקיר העומק, היה מצופה מהנאשמת שתעשה מאמצים בתקווה שהשלמת התהליך השיקומי תסייע לה להתנער מכל אלה ולצעוד בבטחה לקראת עתיד טוב יותר, חיים רגועים, יצרניים ושלווים.

הליווי שמעמיד שירות המבחן במסירות רבה לנאשמת בפרט ולנאשמים אחרים הלוקחים חלק בתהליך זה בכלל, הינו ייחודי לביהמ"ש הקהילתי ולצורך כך מקצה שירות המבחן קציני מבחן ייעודיים לתכלית זו.

בנוסף נערכים הגורמים הטיפוליים השונים, לרבות גורמים בקהילה, להקצאת משאבים מיוחדים על מנת לקדם ענינם של נאשמים המשתתפים בתוכנית.

צר לי כי המאמצים שנעשו על ידי הגורמים הטיפוליים בהובלת שירות המבחן כדי לסייע לנאשמת לעלות על דרך המלך לא נשאו פרי בסופו של יום וזאת משום שהנאשמת התקשתה להיעזר באופן עקבי, רציף וממשי בהליך הקהילתי ובגורמי הטיפול השונים.

עם זאת לנגד עיני גם מכלול הנימוקים לקולא כפי שיפורט להלן:

ראשית תצוין עובדת ההודאה שיש בה יסוד חשוב של קבלת הדין ומביאה את הנאשמת לחסות תחת המטריה המגוננת של הכלל לפיו: מודה ועוזב ירוחם.

מעבר להודאה מביאה אני בחשבון את רצונה של הנאשמת לכתחילה להשתלב בהליך שיקומי. אמנם למגינת לב הנאשמת לא צלחה את מלוא שלבי התהליך וכוחותיה הנפשיים לא עמדו לה להתמיד בו ובנסיבות אלה הוחלט על הוצאתה מהתהליך. יחד עם זאת לא ניתן להתעלם מהעובדה שהנאשמת הגיעה עד שלב 3 בתכנית השלבים, מה שבכל זאת מראה על לקיחת חלק - לא מספק אמנם - אך עדיין בעל משמעות מסוימת - בתהליך השיקומי.

לעניין זה אפנה לתסקיר המסכם שממליץ לקחת בחשבון בשיקולי הענישה את מאמציה לאורך התקופה במסגרות הטיפול.

בנוסף, לנגד עיניי מצבה הרגשי והתפקודי הירוד של הנאשמת, כעולה ממכלול התסקירים ומדבריה שלה בעצמה במהלך הדיונים.

במעמד הטיעונים לעונש ביקש הסניגור אורכה להגשת מסמכים רפואיים ואכן הוגשו מסמכים רפואיים המעידים על מצבה הנפשי הירוד של הנאשמת, סממנים של דכאון ותיעוד על טיפול תרופתי אנטי דכאוני סומנו נ/1 ו נ/2.

תסקיר העומק שהוגש בעניינה של הנאשמת מגלה כי מגיל צעיר לא היתה דרכה סוגה בשושנים.

מדובר במי שסבלה מקשיים רגשיים והתנהגותיים, קיימה קשרים חברתיים שוליים, תוך שהחלה לצרוך אלכוהול בגיל צעיר ביותר. בהמשך החלה לצרוך סמים, העמיקה התמכרותה לחומרים פסיכו-אקטיביים, נשרה ממסגרת לימודים בפנימייה בגיל 17 ולא גויסה לצה"ל על רקע אי התאמה. הוריה התגרשו כשהיתה בת שנתיים והקשר עם אביה לא היה יציב אך הקשר עם אמה תואר כ תקין. לנאשמת חמישה אחים ואחיות כאשר שניים מהם בעלי צרכים מיוחדים.

הנאשמת טופלה תקופה מסוימת בטיפול תרופתי אנטי-דכאוני אך הפסיקה את הטיפול על דעת עצמה ומביעה אמביוולנטיות ביחס לנטילת טיפול תרופתי.

כל אלה מלמדים על נסיבות חיים קשות ומוצאת אני לתת לנסיבות אלה משקל מסוים לקולא בבואי לגזור דינה.

כפי שצוין לעיל שרות המבחן בהתייחסו להערכת סיכון בעניינה אינו יכול לשלול סיכון לעבירות נוספות.

ערה אני לאמור בתסקיר. עם זאת, לצד זה אציין כי שאלת מסוכנות נבחנת בדרכים שונות.

בית המשפט נותן אמון מלא בשירות המבחן ובעבודה המקצועית החשובה כל כך שהוא עושה. בוודאי ובוודאי שכך הם הדברים בבית משפט קהילתי, בו מוביל שירות המבחן במיומנות רבה ובמקצועיות רבה ובנאמנות אין קץ את התהליך השיקומי.

עם זאת, במקרה ספציפי זה מוצאת אני כי הפחתת מסוכנות נלמדת גם מהמציאות.

המציאות מלמדת כי מאז ביצוע העבירות מושא התיק - יולי 2016 - ועד היום חלפו כמעט שש שנים בהן לא חזרה הנאשמת ולא בצעה עבירה נוספת.

בפרק זמן משמעותי זה במהלכו לא בצעה הנאשמת עבירות נוספות יש כדי לטעת תקווה כי הנאשמת תתמיד במצב זה.

לצד כל האמור, לא ניתן גם להתעלם מהעובדה שמירב הרכישות שבוצעו תוך שימוש בכרטיס האשראי הגנוב, בוצעו בצוותא עם הנאשמות האחרות.

באשר למידת חלקן של הנאשמות 1 ו 2 בעבירות מושא כתב האישום - ר' לעיל בפרק הפותח לגבי האישום -

נסיבות ביצוע העבירות.

חרף חלקן המשמעותי בעבירות, הרי נוכח נסיבות סיום התהליך ע"י כל אחת מהן, עונשן של הנאשמות האחרות היה מקל:

על נאשמת 1 הוטל צו מבחן, מאסר על תנאי ופיצוי בסך ₪ 300 למתלוננת.

נאשמת 2 נדונה 90 שעות לתועלת הציבור, צו מבחן למשך 12 חודשים, 3 חודשי מאסר על תנאי שלא תעבור במשך 3 שנים עבירה בה הורשעה או כל עבירה שיש בה יסוד של מרמה או זיוף, פיצוי למתלונן עד תביעה 6 בסך ₪ 300 וחתימה על התחייבות בסך ₪ 2000

ערה אני לשוני המשמעותי בין נסיבות התנהלות נאשמות 1 ו 2 בתהליך ביהמ"ש הקהילתי לבין התנהלות הנאשמת שבפני.

נאשמת 1 סיימה את התהליך בהצלחה.

נאשמת 2 סיימה בהתאם ליכולותיה.

הנאשמת לא סיימה התהליך והוצאה ממנו בשלב 3.

אינני מוצאת את התנהלות הנאשמת שבפני בתהליך, כזה להתנהלות הנאשמת 2. לענין זה אינני מקבלת את עמדת ההגנה אשר לשיטתה מדובר בהתנהלות דומה.

יחד עם זאת למרות שמוצאת אני כי התנהלות הנאשמת לפניי שונה לחלוטין מהתנהלות הנאשמות האחרות, עדיין מוצאת אני כי בבואי לגזור דינה עלי להביא בחשבון במידה מסוימת את העונשים שנגזרו עליהן.

ברור שהענישה שנגזרה על הנאשמות האחרות הינה מקלה באופן משמעותי ביותר מזו המתבקשת ע"י המאשימה במקרה של נאשמת 3 וברור שהנסיבות שונות.

עם זאת עדיין לא ניתן להתעלם מעקרון אחידות הענישה.

אמנם, לא מצאתי שעקרון אחידות הענישה מצדיק במקרה שבפנינו ענישה בענינה של הנאשמת באופן זה או דומה בכל רכיביו לענישה שהושתה על נאשמת 2, אך יש מקום להתחשב בעקרון זה במידה מסוימת ובאופן שיהלום את נסיבות הענין שבפני, לרבות את הדמיון הרב בעבירות מחד והשוני המשמעותי בהתנהלות מאידך.

יש מקום להידרשות לעריכת איזון בעת שקילת עקרון אחידות הענישה מצד אחד ונסיבות הענין הספיציפי מצד שני.

משעורכת אני מאזן בין הדמיון בעבירות שבצעו 3 הנאשמות מחד לבין השוני בהתנהלותה של נאשמת 3, וכל זאת תוך מהילת התחשבות בנסיבות המקלות לגביה, הרי יש בכל אלה כדי להביא להקלה מסוימת בעונשה

של הנאשמת באופן שהפער בין ענישת הנאשמות האחרות לבין ענישתה לא יהיה כה משמעותי כפי שהתביעה עותרת לו.

לבחינת עקרון שיוויון הנאשמים בפני החוק ועקרון אחידות הענישה ראה דברי בית המשפט העליון ברע"פ 4022/15 תומר יוסף נ' מדינת ישראל (נבו) (14.06.2015) :

" 9 . בבחינת למעלה מן הצורך, אתיחס בקצרה לטענתו העיקרית של המבקש, אשר עניינה בפערי הענישה בינו לבין יתר המעורבים בפרשה. אכן, וכפי שנאמר, לא אחת, בבית משפט זה: "עקרון שיוויון הנאשמים בפני החוק, ממנו נגזר עקרון אחידות הענישה, הוא כלל יסוד בתורת הענישה. הוא מורה כי על מצבים דומים מבחינת אופי העבירות ונסיבות אישיות של נאשמים ראוי להחיל, במידת האפשר, שיקולי ענישה דומים" (ע"פ 9792/06 חמוד נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (1.4.2007); ראו גם: ע"פ 5460/12 רחמים נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] --- סוף עמוד 6 --- (1.5.2013); רע"פ 7064/12 פנדו נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (14.10.2012) (להלן: עניין פנדו)). ואולם, עיקרון זה, איננו עומד לבדו בעת גזירת עונשו של הנאשם, ובצידו יש ליתן את הדעת ליתר שיקולי הענישה. על כך עמדתי בעניין פנדו, בפסקה 5, בצייני כי: "עקרון אחידות הענישה אינו חזות הכל, וכלל זה אינו קובע, א-פרוירית, כי לכל המורשעים באותו סוג של עבירות קיים דין אחד. כלומר, בית-המשפט לא ילמד בהכרח, מהעונש שנגזר על פלוני לגבי העונש הראוי לאלמוני - כל מקרה ונסיבותיו הוא, כל נאשם ונסיבותיו הוא" (ראו גם: רע"פ 1078/15 קרקי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (15.2.2015); רע"פ 8337/14 ברקוביץ נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (12.12.2014); ע"פ 7287/13 סידאוי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (23.9.2014))."

וכן ר' רע"פ 8443/15 יצחק חגולי נ' מדינת ישראל (נבו) (15.12.2015) :

" 7 . בבחינת למעלה מן הנדרש, אציין כי אינני מקבל את טענותיו של המבקש, גם לגופו של עניין. אמת נכון הדבר, כי עיקרון אחידות הענישה, ראוי לזכות למשקל נכבד, בעת גזירת עונשו של הנאשם. על-פי עיקרון זה, יש להחיל, במידת האפשר, שיקולי ענישה דומים, על נאשמים שאינם נבדלים מהותית זה מזה, מבחינת אופיין של העבירות שהם ביצעו; נסיבות ביצוען של העבירות; נסיבותיהם האישיות של הנאשמים, וכיוצא באלה (רע"פ 4022/15 יוסף נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (14.6.2015)). יחד עם זאת, על אף חשיבותו, עיקרון אחידות הענישה איננו עומד לבדו בעת גזירת העונש, ולצידו יש ליתן את הדעת ליתר שיקולי הענישה. כפי שצינתי ברע"פ 7064/12 פנדו נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (14.10.2012): "עקרון אחידות הענישה אינו חזות הכל, וכלל זה אינו קובע, א-פרוירית, כי לכל המורשעים באותו סוג של עבירות קיים דין אחד. כלומר, בית-המשפט לא ילמד בהכרח, מהעונש שנגזר על פלוני לגבי העונש הראוי לאלמוני - כל מקרה ונסיבותיו הוא, כל נאשם ונסיבותיו הוא" (ראו גם: רע"פ 1078/15 קרקי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (15.2.2015); רע"פ 8337/14 ברקוביץ נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (12.12.2014)). במקרה שלפנינו, קיימת הבחנה בין מעשיהם של המבקש ובצרי, כמו גם בין נסיבותיהם האישיות של כל אחד מהם, ממנה נובע כי אין מקום להקיש, באופן אוטומטי, מעונשו של האחד לעונשו של האחר. המבקש הורשע, בנוסף למעשים שביצע עם בצרי, גם בעבירת מרמה נוספת, שעניינה, כאמור, המרת ההמחאות למזומן. כמו-כן, הורשע המבקש, לבדו, בעבירה של שיבוש מהלכי משפט. מעבר לזאת, ראוי להדגיש כי העונשים, אשר הוטלו על המבקש ועל בצרי, מצויים בתחתית מתחמי הענישה שנקבעו

למעשיהם (שהם מתחמים דומים בעיקרם), וממילא מדובר, לפיכך, בעונשים מקלים ביותר. משאלה הם פני הדברים, גם אם קיים פער מסויים בין עונשיהם של השניים (וכאמור, אינני קובע כי כך הוא הדבר), אין הדבר עולה כדי עיוות דין, כלל ועיקר.

הנה כי כן שחזר וציין בית המשפט כאמור לעיל, עקרון אחדות הענישה אינו חזות הכל ולכן איני מוצאת כי יש להשית על הנאשמת שלפני ענישה זהה לזו שהושתה על נאשמת 2. אך עדיין באופיין של העבירות ונסיבות ביצוען יש דמיון רב בין הנאשמות והשוני הינו בנסיבותיהן של הנאשמות. בנסיבות אלה מצאתי להחיל במידה מסוימת ובצמצום מסוים שיקולי ענישה דומים וכל זאת תוך מהילה של הנסיבות השונות הנוגעות להתנהלות הנאשמת ומיעוט שיתוף הפעולה שלה בתהליך.

לצד כל האמור לעיל נתתי דעתי גם לדברי שרות המבחן בתסקיר המסכם לפיהם ככל שבית המשפט ישקול להטיל עונש מאסר בפועל הרי עלולה להיגרם לנאשמת כתוצאה ממאסר מאחורי סורג ובריה פגיעה ניכרת במצבה הרגשי והיא עלולה להיחשף לגורמים שוליים נוספים.

כפי שצינתי לעיל מתחם הענישה ההולם מתחיל במאסר על תנאי שלצידו רכיבים של קנס ופיצוי.

העבירות שביצעה הנאשמת הינן עבירות כלכליות במסגרתן התעשרה הנאשמת שלא כדין על חשבון קורבנות העבירה.

עבירות מסוג זה מצדיקות מענה ענישתי בדמות קנס משמעותי ולעיתים גם פיצוי.

לאחר ששקלתי מתחם הענישה ההולם בעבירות אותן בצעה הנאשמת, ולאחר ששקלתי מכלול הנסיבות לחומרא ולקולא, מוצאת אני להעמיד את עונשה ברף הנמוך של המתחם.

סופו של דבר שאני גוזרת על הנאשמת את העונשים הבאים:

1. 6 חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא שלא תעבור במשך 3 שנים מהיום כל עבירה בה הורשעה.
2. קנס בסך 3000 ₪ או 20 ימי מאסר למקרה שהקנס לא ישולם. הקנס ישולם ב-10 תשלומים חודשיים ורצופים שהראשון שבהם עד ליום 1/8/22 והיתרה בכל ראשון לחודש לאחר מכן.
3. פיצוי בסך 300 ₪ אשר ישולם למתלונן עד תביעה 6, עד ליום 1/8/22
4. הנאשמת תצהיר על התחייבות כספית בסך 3000 ₪ שלא לעבור במשך 3 שנים מהיום כל עבירה בה הורשעה.

הודעה זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, כ"ט אייר תשפ"ב, 30 מאי 2022, במעמד הצדדים.